

Bemærkninger til lovforslaget

Ved indsamlingsloven, der trådte i kraft den 1. januar 1972, blev der gennemført fri adgang til at iværksætte offentlige indsamlinger. Efter loven kan indsamling således finde sted til ethvert lovligt formål uden forudgående tilladelse.

Til gengæld skete der ved lovens gennemførelse en begrænsning af de former, under hvilke indsamling kan finde sted, idet § 2 indeholder et forbud mod offentlige gade- og husindsamlinger ved personlig eller telefonisk henvendelse. De indsamlingsformer, der herefter kan tænkes anvendt, er i første række opfordring til at yde bidrag gennem pressen, radio og fjernsyn, opfordring pr. brev (girokort) samt henstilling af bøsser o. lign. på gader, i butikker m.v.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget (Folketingstidende 1970-71, tillæg A, spalte 2409) skyldes forbudet mod offentlige gade- og husindsamlinger bl. a. ønsket om at undgå for store gener for den del af befolkningen, som ikke ønsker at yde bidrag.

Da forbudet imidlertid måtte forventes at få mærkbare følger for de foreninger, der gennem en længere årrække havde fået en betydelig del af deres indtægter ved regelmæssige gade- og husindsamlinger, herunder mærkedage, blev der i lovens § 7, stk. 3, indsat en bestemmelse, hvorefter disse foreninger i samme omfang som hidtil kan afholde sådanne indsamlinger. Indsamlingsbekendtgørelsen indeholder i et bilag en fortegnelse over de foreninger m.v., der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Dansk Flygtningehjælp er ikke optaget på fortegnelsen.

§ 7, stk. 3, er den eneste undtagelse fra forbudet i § 2 mod offentlige gade- og husindsamlinger. Loven indeholder således ingen almindelig adgang for justitsministeren til at dispensere fra forbudet.

Under lovforslagets 1. behandling udtalte justitsministeren (Folketingstidende 1970-71, spalte 4070) på forespørgsel fra to folketingsmedlemmer, at den indsamling, der på daværende tidspunkt fandt sted, »Flygtning-71«, ikke kunne foretages under de samme former efter lovforslagets vedtagelse.

Folketingsudvalget rettede herefter under forslagens videre behandling følgende spørgsmål til justitsministeren (Folketingstidende 1970-71, tillæg B, spalte 3218-3219):

»Bør der ikke indføres en dispensationsordning, sådan at indsamlinger som »Flygtning-1971« vil kunne gentages?»

Justitsministeren besvarede spørgsmålet således:

»Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er forbudet i § 2 mod offentlig gade- og husindsamling ved personlig eller telefonisk henvendelse begrundet med ønsket om fremtidig at undgå de gener for befolkningen, der er forbundet med denne indsamlingsform. Af hensyn til de foreninger, som gennem en længere årrække har fået en betydelig del af deres indtægter ved regelmæssige gade- og husindsamlinger, har man gjort en begrænset undtagelse fra forbudet ved reglen i lovforslagets § 7, stk. 3.

Efter justitsministeriets mening vil det være betænkeligt herudover at indføre en hjemmel til i det enkelte tilfælde at dispensere fra § 2.

Man lægger herved vægt på, at afgørelser under en sådan dispensationsordning alene ville kunne træffes ud fra en vurdering af en indsamlings formål og nærmere karakter. Ordningen ville således være i modstrid med lovens hovedformål, som netop er at undgå, at administrationen på grundlag af en vurdering af en indsamlings formål skal afgøre, om den bør finde sted eller ej.

En dispensationsordning ville desuden give anledning til betydelige administrative vanskeligheder og således modvirke den forenkling af administrationen på dette område, som er et andet af lovens formål.

Forslaget blev herefter i overensstemmelse med udvalgets indstilling vedtaget uændret.

På baggrund af det anførte var Dansk Flygtningehjælp henvist til - i modsætning til tidligere - at afholde indsamlingen »Flygtning-76« uden gade- og husindsamling.

Dansk Flygtningehjælp, der for tiden forbereder landsindsamlingen »Flygtning-81«, som ifølge det